

DEŽELNI SKUPŠČINA - Izredno zasedanje o načrtovani tovarni

Cementarna zbližala levo in desno sredino, levica je jezna

Nepričakovana prečna politična zavezništva, Illy previdno potrdil podporo obratu

TRST - Najkasneje do petega junija se bo deželna uprava opredelila o načrtovani cementarni v industrijski coni pri Torviscosi. To od nje zahteva deželni svet, ki je na včerajšnji izredni seji obravnaval to kočljivo vprašanje, pri katerem je prišlo do političnega zbližanja med levo in desno sredino. To ni po godu Zelenim, Stranki italijanskih komunistov in Komunistični prenovi, ki z deželnim tajnikom Giuliom Laurijem govori o obsodbe vrednem političnem dogodku.

Obe komunistični stranki je precej razjezilo dejstvo, da so se svetniki Demokratične zaveze vzdržali pri stališču, ki ga je predložila opozicija. Zastopniki leveice so pred glasovanjem zapustili dvorano. Resolucija je vsebinsko gledano zelo splošna in se ne opredeljuje ne za in ne proti cementarni. Dejansko pušča precejšnjo svobodo Illyjevi vladi, da presodi o spornem obratu.

Splošno in kompromisno je tudi stališče, ki ga je predložila Demokratična zaveza. Deželna uprava naj se do petega junija odloči o cementarni in naj pri tem upošteva uradna mnenja vseh pristojnih dejavnikov, začevši s krajevnimi zdravstvenimi ustanovami. Glavni pobudnik tega stališča je Mauro Travanut, vodja deželnih svetnikov Levih demokratov in protagonist dogajanj okrog cementarne.

Izredna seja dejansko ni razčistila dilem in dvomov o novi tovarni, ki jo načrtuje družba Grigolin. Demokratični zavezi je pravzaprav uspelo ohraniti enotnost, desna sredina, ki je umaknila svojo odklonilno stališče o cementarni, pa je zadovoljna s prodorom opozicijske resolucije, ki ima izrazito politično razsežnost, ne pa vsebinske. Vse je skratka odloženo na čas po petem juniju, ko bo tudi mimo kampanja za nedeljske občinske volitve.

Predsednik Riccardo Illy je potrdil načelno naklonjenost cementarni, a tudi ponovil, da bo deželna vlada podrobno proučila vsa strokovna mnenja. Svoje odločitve bo Dežela sprejela ob belem dnevu in ob spoštovanju zakonodaje, pri čemer bo prevzela vse odgovornosti, ne samo politične, a tudi morebitne kazenske, je dejal predsednik Furlanije-Juljske krajine. Po njegovem ne gre pozabiti, da se je družba Grigolin obvezala za bonifikacijo lokacije bodoče cementarne, kar ni od muh. Če bo Dežela morebiti prižgala zeleno luč obratu bo morala pozorno nadzorovati, če se cementarna drži vseh zakonskih določil na področju varnosti, ekologije in zlasti zdravja občanov.

Podobna stališča je zagovarjal tudi podpredsednik odbora Gianfranco Moretton, ki je tudi odbornik za okolje. Nihče pri tem ne sme kršiti zakonov. Ne podjetnik, ki hoče zgraditi železarno, in tudi ne Dežela, ki je odgovorna za okolje, zdravje ljudi, a tudi za gospodarski razvoj, je poudaril Moretton.

Bruna Zorzini Spetič (SIK) v tiskovnem sporočilu kritizira ne samo nepričakovano prečno stališče leve in desne sredine, ampak tudi in predvsem dogajanja okrog cementarne, ki so in ostajajo nejasna. Za Zorzinijevo predstavlja temeljno vodilo volilni program Demokratične zaveze, ki sloni na konsenzu ljudi pri temeljnih izbirah na področju gospodarstva, prometnic in infrastruktur. Po njenem mnenju smo bili včeraj v deželnem parlamentu priča tehničnim poskusom za ustanovitev Demokratske stranke, ki je sicer nagnjena k zakulisnemu spletkarjenju (it. inciucio).

Vodja LD v deželnem svetu Mauro Travanut (levo) je bil protagonist afere o cementarni pri Torviscosi

DEŽELA - Priprave na volitve 2008

Dvoboj Illy-Tondo?

Berlusconi podprl kandidaturo nekdanjega predsednika iz vrst Forza Italia

TRST - Za prihodnje deželne volitve se najbrž obeta dvoboj med Riccardom Illyjem in Renzom Tondon, seveda če bo aktualni predsednik Dežele spet kandidiral. Včeraj je namreč Illy znova povedal, da se o kandidaturi še ni odločil in da bo treba nanjo počakati še nekaj mesecev.

Tondovo kandidaturo je v intervjuju Piccolu in Messaggeru Venetu »blagoslovil«
Silvio Berlusconi. Po njegovem je nekdanji predsednik Dežele ne samo dober kandidat, temveč tudi človek, ki lahko premaga Illyja. Berlusconi je trditve so toplo pozdravili v Forza Italia in v Nacionalnem zavezništvu, manj navdušeni pa so v Severni ligi, ki je pred petimi leti zahtevala in dose-

gla Tondov umik iz volilne bitke.

Berlusconi je očital Illyju, da je zaveznik leveice, medtem ko je v resnici podjetnik, ki bi moral biti bolj dovzeten do stališč Doma svoboščin. »Ne sprejemam lekcij s strani nekdanjega predsednika vlade, ki v petih letih, kolikor je bil na oblasti, ni naredil popolnoma nič za liberalizacije in za sprostitev italijanskega ekonomskega sistema,«
je poudaril predsednik Furlanije-Juljske krajine.

Illyja pa, kot kaže, vsaj v začetku ne bo med ustanovitelji Demokratske stranke, kot je upal ministrski predsednik Romano Prodi. V ustanovno skupščino pa je pristopil predsednik Sardinije Renato Soru, pod-

jetnik, ki v marsičem velja za Illyjevega so-potnika.

Predsednik FJK je na nedavnih deželnih kongresih Levih demokratov in Marjetice dejal, da z zanimanjem spremlja nastajanje Demokratske stranke, vanjo pa za sedaj ne bo pristopil. To je precej razočaralo deželne voditelje LD in Marjetice, ki so upali, da bo Illy na volitvah 2008 vodil Demokratsko stranko.

Illy bo v primeru predsedniške kandidature na volitvah prihodnje leto vodil svojo listo, ki naj bi se v sklopu Demokratične zaveze povezala z novo levosredinsko stranko. Vse to pa bo po vsej verjetnosti jasno šele v začetku prihodnjega leta.

VIDEM - Rektor

Honsell izvoljen

FURIO HONSELL

VIDEM - Furio Honsell je bil ponovno izvoljen za rektorja videmske univerze. Zanj je volilo 333 volilnih upravičencev, kar je 71 odstotkov volivcev, je pa tudi absolutna večina volilnih upravičencev, kar je Honsellu omogočilo izvolitev v prvem krogu.

Honsell je bil sicer edini kandidat, visoka udeležba v prvem krogu volitev pa kaže na veliko podporo in na ugled, ki ga uživa na univerzi. Takojh po izvolitvi je dejal, da bo tri leta svojega tretjega mandata namenil krepitevi univerze.

KOROŠKA - Dvojezični napisi

Srečanje Gusenbauer Haider brez konkretnega dogovora

CELOVEC - Včerajšnji pogovor avstrijskega kanclerja Alfreda Gusenbauerja in deželnega glavarja avstrijske Koroške Joerga Haiderja o dvojezični topografiji se je končal brez konkretnega dogovora. Kot je Haider dejal za avstrijsko tiskovno agencijo APA, je Gusenbauerju pojasnil, da bo rešitev mogoča samo z dogovorom med strankami. O prihodnjem številu dvojezičnih krajevnih tabel se nista pogovarjala, Gusenbauer pa naj bi v dveh do treh tednih predstavil »poskus rešitve«
problematike, je sporočil Haider. Kot je deželni glavar avstrijske Koroške menil v pogovoru za APA, je kanclerja opozoril, da so bile vse dosedanje manjšinske ureditve uresničene na osnovi zakona o narodnih skupnostih iz leta 1976. Osnova za ta zakon pa je bilo po Haiderjevih navedbah tajno ugotavljanje materne jezika. »Za prihodnjo rešitev želimo podobno ureditev,«
je pojasnil deželni glavar.

Takšna ureditev naj bi sicer obveljala tudi pred Evropskim sodiščem za človekove pravice, ker ustreza Okvirni konvenciji o zaščiti narodnih manjšin. Vsak naj bi odločal sam, kateri narodni skupnosti želi pri-

ALFRED GUSENBAUER

padati, je dejal Haider, in zatrdil, da so doslej vsakega, ki je na popisih prebivalstva navedel tako slovenščino kot nemščino kot pogovorni jezik, šteli za pripadnika slovenske narodne skupnosti.

Glede razširitvene klavzule, ki jo zahtevajo predstavniki slovenske manjšine za prihodnjo ureditev topografskega vprašanja, je Haider menil, da je »odvisno od tega, če želi kancler soglasje s strankami ali pa z nekaj funkcionarji iz vrst narodne skupnosti.«
Opozoril pa je, da brez stranke koroškega deželnega glavarja, Zavezništva za prihodnost Avstrije (BZO-

e), ne more biti trajne rešitve.

Sicer pa avstrijski kancler Alfred Gusenbauer na včerajšnjem pogovoru deželnemu glavarju avstrijske Koroške Joergu Haiderju ni predstavil konkretnega predloga za ureditev vprašanja dvojezičnih krajevnih tabel. To je Gusenbauer sporočil po seji avstrijske vlade, pred srečanju s Haiderjem. Jasno pa je zatrdil, da nasprotuje Haiderjevi zahtevi po ugotavljanju števila pripadnikov slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem. Za avstrijskega kanclerja bi bila mogoča celo ureditev proti volji koroškega deželnega glavarja. Kot poroča avstrijska

JOERG HAIDER

tiskovna agencija APA, po Gusenbauerjevi oceni obstajajo »smiselni in nesmiselni predlogi«
za ureditev vprašanja dvojezičnih topografskih napisov. Zahteva po ugotavljanju števila pripadnikov slovenske manjšine kot osnovi za ureditev, naj bi bila »med manj smiselnimi predlogi,«
je menil Gusenbauer. Obenem je znova obljubil, da si bo prizadeval za čim širše soglasje, a dodal, da »naj si nihče ne domišlja, da ima pravico veta.«

Avstrijski kancler ni potrdil domnev, da naj bi se odpovedal t.i. razširitveni klavzuli, ki naj bi omogočila kasnejšo postavitev dodatnih dvojezičnih krajevnih tabel na zahtevo določenega dela prebivalstva. Prav tako ni želel spregovoriti o morebitnem številu dodatnih dvojezičnih krajevnih tabel na avstrijskem Koroškem.

Gusenbauer namerava naslednji teden opraviti še nekaj pogovorov o vprašanju dvojezičnih krajevnih tabel na avstrijskem Koroškem, zatem pa naj bi se odločil, kakšno soglasje je mogoče. Obenem naj bi se tudi pokazalo, ali je mogoče širši pogajalski krog o tem vprašanju.

OBLETNICA - Štanjel, Kranj, Koper, Trst, S. Vito al Tagliamento

Poklon Lojzetu Spacalu, velikemu tržaškemu umetniku

Vrsta razstav in drugih prireditev, osrednja proslava pa 15. junija, na njegov rojstni dan

PRAZNOVANJE stote obletnice rojstva slikarja in grafika Lojzeta Spacala (rojen 15. junija 1907 v Trstu, umrl 6. maja 2000 v Nabrežini) bo potekalo v več slovenskih mestih, osrednja prireditev bo 15. junija v Štanjelu.

LOJZE SPACAL velja za enega najvidnejših likovnih ustvarjalcev v povojnem slovenskem in italijanskem prostoru ter za svetovno uveljavljenega umetnika, ki je svoj ustvarjalni vrh dosegel v grafičnih tehnikah. Zapisal se je kot umetnik Istre in Krasa, saj je motive črpal iz teh dveh pokrajin in jih preoblikoval v lasten likovni jezik. Veliko časa je preživel v svoji hiši v Škrbinu na Krasu, kjer je na lastno željo tudi pokopan. Za svoje delo je prejel vrsto mednarodnih in nacionalnih (slovenskih in italijanskih) priznanj: Nagrada za grafiko na bienalu sodobne umetnosti v Sao Paulu v Braziliji (1953), grafični Grand Prix na Beneškem bienalu (1958), nagrada Predsedstva poslanske zbornice Italije (1968), Prešernova nagrada za življenjsko delo (1974), tržaški Zlati sv. Just (1977), Zlata zvezda SFRJ (podelil J.B. Tito 1978), zlata medalja Tržaške pokrajine (1984), dopisni član SAZU (1987), Jakopičeva nagrada (posthumno 2000) ter številna druga priznanja za umetniški opus.

LOJZE SPACAL – 100 LET ROJSTVA je projekt, v katerega je vključenih več slovenskih galerij in muzejev: Gorenjski muzej Kranj, Obalne galerije Piran, Moderna galerija Ljubljana, Galerija Prešernovih nagradencev Kranj, Galerija Lojzeta Spacala, nekatere galerije v Italiji, kot pobudnik projekta in dejaven organizator pa nastopa umetnikov vnuk Martin Spacal. Praznovanje stoletnice tega likovnega velikana je zamišljeno predvsem kot prikaz njegovega bogatega in obsežnega opusa, ki vključuje dela v več različnih slikarskih tehnikah in tudi dela iz drugih področij likovnega ustvarjanja. Tako bodo na različnih prizoriščih na ogled dela v posameznih tehnikah: tapiserija, mozaik in ladijska oprema v Piranu in Kopru; risbe, slike in skulpture v Kranju; fotografija v Ljubljani in grafika v Štanjelu in v kraju San Vito al Tagliamento v Italiji.

Posamezne razstave bodo spremljali katalogi, ki bodo izšli kot ločene publikacije, obenem pa bodo na voljo udi v kompletu kot celostni pregled umetnikovega opusa. Poleg petih trojezičnih katalogov, ki bodo pokrivali posamezne tehnike in področja Spacalovega ustvarjanja, bo kot šesta publikacija v kompletu izdana tudi umetnikova biografija in bibliografija.

Celoten projekt bo dostopen tudi na svetovnem spletu na internetni strani: www.spacal.net

Pobudniki Spacalovih proslav na včerajšnji tiskovni konferenci v Štanjelu

KROMA

ŠTANJEL - Letos poteka sto let, kar se je v Trstu rodil Lojze Spacal, uveljavljeni slikar, grafik, oblikovalec ladijske opreme, fotograf in še marsikaj zraven. Pomembno obletnico bodo v prihodnjih mesecih počastili s številnimi razstavami in spremnimi pobudami, ki so jih včeraj predstavili na novinarski konferenci v Štanjelu. V prostorih, ki že dvajset let gostijo stalno razstavo Spacalovih del, so o tako imenovanem Projektu Spacal spregovorili njegovi pobudniki, predstavniki nekaterih slovenskih galerij in muzejev ter umetnikov vnuk Martin Spacal.

Prisotnim je dobrodošlico najprej izrekel župan Občine Komen Uroš Slamič: Lojze Spacal je preprosto del Krasa, naša občina, ki se ima za njegovo matično občino, pa je nanj posebno ponosna. Tudi zato je z veseljem pristopila k pripravam na pomembno obletnico in prevzela organizacijo nad razstavo in osrednjo slovesnostjo, ki bo 15. junija v Štanjelu. Ob tej priložnosti je občina tudi naročila izdelavo posebne poštne znamke in priložnostnega poštnega žiga.

Da gre za najobširnejši pregled Spacalovih del, je naglasil njegov vnuk Martin: na trinajstih razstavah bo predstavljen ves njegov opus, ki gre od slik do grafik, del na papirju, tapiserij, mozaikov, kipov in celo fotografij, ki niso bile nikoli razstavljene. Priprava je zahtevala ogromno truda, če naj sodimo po številu zbranih del pa se je nedvomno izplačala: od maja do decembra bo na različnih lokacijah na ogled okrog šesto petdeset Spacalovih del!

O posameznih sklopih slikarjevega ustvarjanja so spregovorili kustosi razstav oziroma avtorji katalogov (teh bo skupno šest). Damir Globočnik je izpostavil dejstvo, da so organizatorji zaobjeli vse motive, izrazna sredstva in obdobja Spacalovega ustvarjanja, od začetnih (v tridesetih letih prejšnjega stoletja) do del, ki jih je umetnik ustvaril pred smrtjo (maja 2000). Med temi predstavljajo največjo novost fotografije, ki bodo razstavljene v ljubljanskem Mednarodnem grafičnem likovnem centru. Kot je pojasnila Lara Štrumej, so slednje našli na podstrešju umetnikove hiše na tržaškem Trgu Venezija; med njimi je tudi nekaj takih, ki jih je Spacal posnel med izgnanstvom v južnoitalijanskem kraju Accettura.

Pregledno razstavo grafik, ki jo bodo 15. junija, na Spacalov rojstni dan, odprli v Štanjelu, bosta postavila Tina Jazbec in Franko Vecchiet: poudarek bo na manj poznanih obdobjih umetnikovega ustvarjanja in na inovativnosti njegovega pristopa, razstavljena pa bo tudi Spacalova stara stiskalnica za grafiko. Velika zasebna zbirka grafik bo na ogled tudi v kraju San Vito al Tagliamento (njeno občinsko upravo je v Štanjelu zastopal odbornik za kulturo Dibisceglie).

Pomemben poklon Spacalu bodo pripravili tudi v Kranju, kjer se bodo zvrstile kar štiri razstave. Kot je poudaril Marko Arnež, bodo na ogled tako slike kot kipi in dela na papirju (študijska dela oziroma priprava-podlaga za nadaljnja dela). Slednja bodo na ogled v Galeriji Prešernovih nagradencev za likovno umetnost, saj je Lojze Spacal med njimi vse od leta 1974.

Štiri razstave bodo na ogled tudi na slovenski obali, o teh pa je spregovoril Toni Biloslav. Prvo bodo odprli že jutri v koprski Avli pokrajinskega muzeja, kjer bodo na ogled drobci ladijske opreme, ki jo je Spacal izdelal za ducat luksuznih potniških ladij. Na ostalih razstavah pa bo mogoče občudovati njegove tapiserije (na obisk bodo prišle tudi tkalke Studia 61 iz Novega sada, ki so jih izdelale) in mozaike.

Med spremnimi pobudami velja omeniti izid knjige Nočni cvet – Spomini na očeta, ki jo je za Založništvo tržaškega tiska napisal Borut Spacal (izšla bo v slovenščini in italijanščini) ter Homage Spacalu, likovni natečaj Društva za umetnost Kona: dela bodo 22. junija razstavljena v tržaškem Narodnem domu, ta pa je zaenkrat tudi edina tržaška »postojanka« Projektu Spacal ...

Poljanka Dolhar

SPORED PRIREDITEV

KOPER - Spacal in Istra - 25. maj – 31. avgust 2007 - Avla Pokrajinskega muzeja

KRANJ

Slike, dela na papirju - 30. maj - Galerija Zavarovalnice Triglav, d.d

Slike, kipi - 1. junij – 30. julij 2007 - Galerija Mestne in Prešernove hiše

Dela na papirju - 1. junij – 30. julij 2007 - Stebriščna dvorana Mestne hiše

Slike, dela na papirju - 6. junij – 31. avgust 2007 - Galerija Prešernovih nagradencev za likovno umetnost, Galerija Elektra, Elektro Gorenjska

KOPER, PIRAN, PORTOROŽ

Tapiserije, mozaiki - 8. junij – 31. avgust 2007 - Mestna galerija Piran, Galerija Loža Koper

Likovna oprema ladij - Vila San Marco Portorož

SAN VITO AL TAGLIAMENTO - Grafike - 10. junij - Cerkev/Chiesa di San Lorenzo

ŠTANJEL

OSREDNJA SLOVESNOST - 15. junij - Grad Štanjel

Grafike - 15. junij – december 2007 - Galerija Lojzeta Spacala

Grafične miniature - 15. junij – 15. oktober - Galerija pri Valetovih

KOPER - Prodajna razstava - 16. junij – 15. september - Galerija Meduza

LJUBLJANA - Fotografija - 28. junij – 12. avgust 2007 - Mednarodni grafični likovni center

tecnoedile
TRST, Ul. Cosulich 9 (industrijska cona)
tel. 0039/040/827045 - 830688

GRADBENI IN INDUSTRIJSKI STROJI IN OPREMA • PRODAJA IN NAJEM • SERVIS • REZERVNI DELI

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

TRST - Na Forumu Tomizza včeraj okrogla miza »Hic sunt leones«

Meje izginajajo, a na obzorju so nove delitve

Danes se Forum nadaljuje v Kopru, jutri pa v Umagu

Včeraj so se v Trstu tudi uradno začela osma mednarodna obmejna srečanja Forum Tomizza, ki se bodo danes nadaljevala v Kopru, jutri pa v Umagu. Tržaška publika je v Državni knjižnici prisluhnila simpoziju z naslovom Hic sunt leones (Tukaj so levi) ali Čakajoč na barbore, o levih in barbarih pa so spregovorili Milan Rakovac, Franco Juri, Magdalena Pahor, Luigi Nacci, Melita Richter, Renzo Nikolini, Lorenzo Dugulin, kot povezovalce srečanj pa je nastopil časnikar Pierluigi Sabatti. Namen tradicionalnih srečanj je še vedno želja, da bi ljudje z meje na področju kulture, znanosti, umetnosti ... preverjali in soočali svoje kritične misli in razprave ob preučevanju življenja in dela istrskega pisatelja Fulvia Tomizze. V tem duhu je potekal tudi tržaški del simpozija, ki ga je uvedla predsednica Skupine 85 Patrizia Vascotto.

Na osmem mednarodnem srečanju so ugledni humanisti, novinarji, publicisti in šolniki spregovorili o tem, kaj bo našemu območju prinesla schengenska meja in se posvetili aktualnim vprašanjem. Medtem ko so se v preteklih letih intelektualci lotevali aktualnih družbenih in kulturnih tem skozi prizmo Tomizzevega videnja in doživljanja meje, so letos spregovorili o meji, ki se bo zopet globoko zarezala med prebivalstvo (med prebivalstvo v veliki evropski skupnosti in tisto izven nje), hkrati pa se bodo začele delitve na civiliziran in manj civiliziran svet. O tem govori tudi naslov simpozija, Hic sunt leones, besede torej, s katerimi so stari Rimljani poimenovali kraje, ki jih niso poznali. O levih in novih barbarih je včeraj spregovoril stalni gost in glavni pobudnik obmejnih intelektualnih srečanj, sicer pa istrski književnik in osebni prijatelj Fulvia Tomizze, Milan Rakovac, ki je posredoval svoje razmišljanje o novih oblikah razizma in o avtohtonosti kot zelo relativnem pojmu. Obregnil se je ob moderne oblike nestrpnosti ter ignorance do novih prišlekov in nekaterih že po tradiciji stigmatiziranih etničnih skupin, kot so denimo Romi. Gost je v mislih imel v zadnjih mesecih najbolj znano in obenem najbolj diskriminirano slovensko romsko družino Strojani, ki jo še vedno zavračajo tako

Obmejna srečanja Forumu Tomizza so dobra priložnost za razpravo in razmislek o ključnih vprašanjih prihodnosti našega prostora

KROMA

krajani kot predstavniki raznih institucij.

Kot se spodobi za pravi forum polemiziranj o življenju ob meji, so tudi drugi govorniki svoje referate posvetili mejnosti in (ne)strpnosti. Pierluigi Sabatti je poudaril, da ne smemo diskriminirati tistih, ki še niso del Evropske unije, Franco Juri pa se je v svojem posegu dotaknil problemov globalizacije, ki so družbo, ki je še pred leti veljala za "skupnost barbarov", preobrazili v moderno družbo, ki je podlegla političnemu in gospodarskemu kapitalu. Kritičen je bil tudi do odnosa slovenske družbe do Romov, še predvsem do Strojanih. "Člani te družine so domnev-

no najbolj vidni levi našega teritorija", je dejal Juri in pozval širšo javnost, naj ne stigmatizira oseb, ki imajo zgolj "druagačen" stil življenja. Magdalena Pahor se je ustavila pri problemu šol in komunikacije ter provokativno namignila, da se Trst še ni sprivil z "avtohtonimi slovanskimi elementi". S prispevki so v programu sodelovali še Luigi Nacci, ki je spregovoril o novih "barbarih" v vzhodni Evropi, za katere upa, da ne bodo podlegli navidez varljivim čarom razširjene evropske skupnosti, Melita Richter pa je obudila zlato dobo jugoslovanskega brezglavega "shoppinga" v Trstu, ko je dnevno na stotine ljudi z onstran železne zavese tu kupovalo kavbojke in

tako imenovane šušlavce.

Če potegnem črto pod povedano, lahko z zagotovostjo rečemo, da so slovenski, italijanski in hrvaški gostje včeraj na zabaven in nekoliko ironičen način postregli z odgovori na aktualna vprašanja. Meje imajo po njihovem mnenju še vedno strogo delitveni značaj, za nekoga bo padec schengenske meje pomenil pristop na aktualna vprašanja. Meje imajo po njihovem mnenju še vedno strogo delitveni značaj, za nekoga bo padec schengenske meje pomenil pristop na aktualna vprašanja. Meje imajo po njihovem mnenju še vedno strogo delitveni značaj, za nekoga bo padec schengenske meje pomenil pristop na aktualna vprašanja.

VZHODNI KRAS - Na seji rajonskega sveta

Premestitev sejma na Opčinah

Rajonski svet za vzhodni Kras se je sestel v torek na »telegrafski seji«, kot so jo ocenili nekateri rajonski svetniki. Na dnevnem redu je imel izrek mnenj o nekaterih gradbenih dovoljenjih (ta mnenja so - po občinskih normah - obvezna, a ne obvezujoča) in sklep o premestitviponedeljkovskega sejma na Opčinah.

Ta sejem je potekal že vrsto let na prostoru pred občinsko izpostavo v Doberdobski ulici. Prodajalci so s svojimi stojnicami zasedli ves prostor, da so morali avtomobilisti ob ponedeljkih dopoldne poiskati parkirišče drugje.

Prostor pa je bil - tako so ugotovili na vzhodnem Krasu - premajhen za vseh dvanajst doslej prijavljenih prodajalcev, ki so tu prodajali svoje pridelke in trgovske proizvode. Mnogokrat se je zgodilo, da so morali postaviti stojnice na travnato površino in tudi za kupce je bilo malo prostora.

Pred kratkim se je na sejem prijavilo šest novih prodajalcev, je včeraj

MARKO MILKOVIČ

povedal predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marko Milkovič. S povečanjem števila prodajalcev bi postal sedanj prodajni prostor pretesen, zato so se v rajonskem svetu odločili za premestitev ponedeljkovskega sejma le nekaj desetm metrov stran, na območje bližnjega parkirišča v Ul. Salici. Odbor za ločeno upravljanje ju-sarskega premoženja je privolil v premestitev, rajonski svet pa je s torkovim soglasno dobrnim sklepom prižgal zeleno luč za novo lokacijo ponedeljkovih sejmov na Opčinah.

VZHODNI KRAS - Pes je ušel gospodarju

Klateški kraški ovčar »dežura« v Gropadi

V Gropadi se že dalj časa v večernih in nočnih urah potepa klateški kraški ovčar. Domačini so ga že večkrat opazili ležečega v središču vasi; komaj privozi mimo avtomobil, začne renčati in lajati.

Kraški ovčar je že pred kakim poldrugim letom ušel gospodarju. Vasičani so ga nato opazili ranjenega, nekdo mu je pomagal, ga zdravil, nato je pes spet ušel, je povedal predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marko Milkovič.

O klateškem psu, ki je velik in predstavlja nevarnost za krajane, so že pred časom obvestili tako živino-zdravniško službo, občinski pesjak, ustanovo za zaščito živali Enpa, policijske organe, mestne redarje in karabinjerje. Pred časom so mu nastavili vabo z uspavalnim sredstvom, a kraški ovčar se ni ujel v sočno past. Nekajkrat so priredili pravi lov na psa, ki pa je tudi klavрно propadel. Tako še vedno »dežura« v večernih urah po gro-pajskih ulicah...

Kraški ovčar, edina slovenska avtohtona pasja pasma

Leva struja LD zapušča stranko

Leva komponenta stranke Levih demokratov dejansko zapuša stranko, ker ne soglaša z ustanovitvijo Demokratske stranke. Njeni pristaši so formalno zapustili vse strankine organe in s tem dejansko napovedali odhod, ki je bil sicer pričakovan. Med tistimi, ki odhajajo, je tudi Boris Iskra, ki je bil dva mandata deželni svetnik KPI in nato član pokrajinskega vodstva LD. Gre za pristaše ministra Fabia Mussija, ki je že pristopil v novo levo usmerjeno parlamentarno skupino, na obzorju pa je usutanovitev nove stranke. V videmski pokrajini je Leve demokrate že zapustil Fabrizio Dorbolò, dosedanj vodja tamkajšnje slovenske komponente.

Spet tatovi na Krasu

Preiskovalci zaenkrat ne morejo niti potrditi niti izključiti možnosti, da se za zadnjimi tatvinami na Krasu, na Opčinah in v Sesljanu, skrivajo iste osebe ali ista oseba. Način, kako so vlomili v hiše, in še zlasti spretnost, ki so jo pokazali tatovi, pa bi dala misliti, da gre za iste ljudi.

Tokrat so v akcijo stopili v noči na torek.

Plen, ki so ga odnesli iz poslopj, je bil dokaj skromen, zato so izkupiček morda hoteli nekoliko povečati in so odpeljali še avtomobil, ki je bil v garaži. Avtomobil so ukradli na Opčinah. Iz garaže so ga verjetno porivali, da ne bi zbudili lastnika. Ključne so našli v dnevni sobi, kjer je bilo tudi nekaj gotovine.

Do druge tatvine je prišlo v Sesljanu, pri družini Orecchini. Povzpeli so se do okna v prvem nadstropju ter naredili manjšo luknjo, skozi katero so vtaknili žico ali za to »opravilo« nalašč pripravljeno železo ter okno odprli z notranje strani. Bili so tudi v spalnici, iz katere so odnesli nekaj nakita. V pritličju so pobrali lastnikovo denarnico in torbici njegove soproge in hčerke, v njih so bili bankomat in kreditne kartice, gotovine pa je bilo bolj malo, nekaj sto evrov. Kot običajno se niso dotaknili mobilitelov in prenosnega računalnika. Na svojem mestu so pustili tudi ključne dveh avtomobilov, ki sta bila pred hišo. Tatvine se je zavedela gospodinja, ko je zjutraj opazila, da torbice ni na svojem mestu, našli so jo v vrtu, seveda je bila prazna. Tatovi so srečo poskusili tudi vdreti v poslopje blizu kampinga, a se je gospodar prebudil, morda so bili v tem primeru nekoliko nerodni, prižgal je luč in so zbežali. V neki drugi vili pa so jih verjetno odvrnili alarmni sistemi.

GM - Nocoj

Prva od štirih akademij

Vsako leto se šolska dejavnost Glasbene matice konča s ciklom koncertov najbolj nadarjenih in zaslužnih učencev. Cikel štirih akademij se bo pričel nocoj (četrtek, 24.maja) ob 20.30 s klavirskim večerom. Klavirski oddelek je namreč najbolj številen, zato je deležen posebnega poudarka s samostojnim večerom, na katerem bodo nastopili pianisti vseh starosti in stopenj, ki bodo igrali solistično in štiročno. Ob tej priliki bosta nastopila tudi dva predstavnika goriške in špeterske Glasbene matice. Z raznolikim prikazom izvajalskih sposobnosti bosta naslednji dve akademiji, na sporedu 30.maja in 1.junija, ovrednotili učence iz različnih oddelkov. Program prvega junijskega večera bo obsegal tudi vsakoletno slavnost nagrajevanja učencev, ki so se v letošnjem šolskem letu najbolj izkazali, predvsem s tekmovalnimi dosežki, in še nastop letošnjega diplomanta, kitarista Bojana Kureta. Vsi omenjeni koncerti bodo v cerkvi svetega Silvestra. Sledila bo 15.junija zaključna akademija učencev solopevskega oddelka prof. Eleonore Jankovič, ki bo v dvorani Nemškega dobrodelnega društva v ulici Coroneo. (ROP)

»NABREŽINSKE K'LUNE« - Pet mesecev po avtomobilski nesreči

Steber spet stoji

Specializirana ekipa namestila marmornate valje stebra na svoje mesto
Delom vseskozi sledil direktor tržaških mestnih muzejev Adriano Dugulin

Ob pokrajinski cesti med Križem in Nabrežino od včeraj spet stoji marmornat steber, ki ga je 18. decembra lani do tal »zbil« v smeri proti Nabrežini vozeči avtomobil. Delavci specializiranega podjetja so s pomočjo avtomobilskega žerjava najprej namestili štiri kose spodnjega podstavka, zatem so enega nad drugim postavili na

svoje mesto še šest preostalih kosov: štiri velike marmornate valje, podstavek gornje krogle in 3 tone težko kroglo na njem.

Delu je nadzoroval direktor tržaških mestnih muzejev Adriano Dugulin. »Nabrežinske k'lune«, kot pravijo domačini stebroma, mejnikoma med tržaško in devinsko-nabrežinsko občino, so namreč

kulturni pomnik, zanje skrbi spomeniško varstvo. Prav zato je bila namestitev več metrov visokega in skupno kakih 350 stotov težkega stebra zelo zahtevna. Marmornate valje je bilo treba postaviti enega na drugega, kot so bili nameščeni pred nesrečo. Pri padcu so se nekateri koščki odkrutili, podstavek krogle pa se je razpočil, za-

radi česar so ga morali tehniki zalepiti. Po napovedi direktorja Dugulina bodo vsa potrebna restavratska dela opravili prihodnji teden in v začetku junija, da bo steber dokončan v prvi polovici junija.

Ponovna namestitev stebra je stala 37 tisoč evrov, vsoto je poravnala avtomobilistova zavarovalnica Lloyd adriatico.

Postavitvi stebra med Križem in Nabrežino je pozorno sledil direktor tržaških mestnih muzejev Adriano Dugulin (prvi z desne)

KERAMIČNE TALNE IN STIENSKE PLOŠČICE, ARMATURE, SANITARNA OPREMA, PORIŠTVO ZA KOPNICE, LESNI IN LAMELNI PODI, GRADENI, IZOLACIJSKI MATERIALI IN OMETI

NA RAZPOLAGO BARVE FASSA

VSE ZA GRADNJO IN PRENOVO VAŠE HIŠE

NUOVA EDILCOMERC
UL. GREGO 55 040.382218
Sedež: UL. FLAVIA 52 TRST Tel/fax 040.8332109

DAIMOND

Izberem, ker vem.

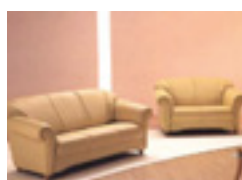
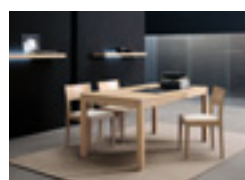
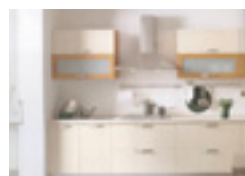
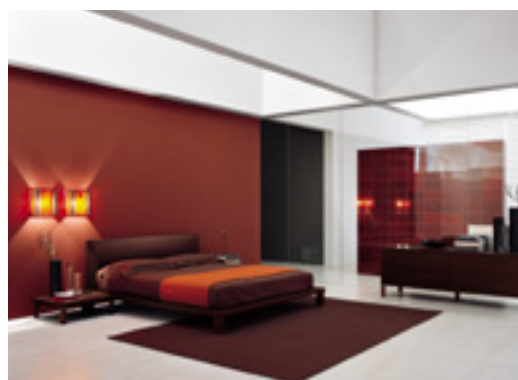

Posebna ponudba od 24.5. do 7.6.07

40%

popusta
na razstavne eksponate
zaradi opustitve programa

- dnevne sobe
- kuhinje s kuhinjskim pultom iz kerrocka (corian)
- spalnice in garderobe
- sedežne garniture
- jedilnice
- otroške in mladinske sobe

Slike so simbolične, popusti se ne seštevajo. Akcija velja do odprodaje zaloga. Ne velja za artikla v akciji.

MEGA CENTER SEŽANA (pri Tušu), 8 - 19h, sob. 8 - 12h

SLOVENSKI KLUB - Na torkovem večeru dobro obiskano srečanje s Spomenko Hribar

Oblasti povedati resnico v obraz, brez kompromisov

Živahna raprava s pronicljivo osebnostjo javnega življenja v Sloveniji

»Včasih moraš pač vstati in iti ... Človek ne živi samo od kruha; svoboda je vsaj enako pomembna. Narod, ki ne vzame v celoti nase svoje zgodovine, je pohabljen. In nor.«

Tokratni torkov večer v Slovenskem klubu je bil predvsem lekcija o etiki in vrednotah. O resnicoljubju, izbirah, ki bi jih vsak pošten državljan moral zagovarjati in seveda v prvi osebi izpeljati. Zanj je poskrbela Spomenka Hribar, energična in pronicljiva politična osebnost, avtorica številnih člankov, ki so v slovenski javnosti pustili neizbrisno sled. Predvsem pa ženska, ki ni imela tako nekoč kot danes nobenega dvoma: oblasti je treba resnico povedati v obraz. Brezkompromisno.

Večer s Spomenko Hribar, ki je uvodoma pojasnila, da je bila vabila Slovenskega kluba zelo počaščena tudi zato, ker je ni dvajset let nihče povabil v Trst, je potekal v obliki intervjuja: vprašanja je postavljala novinar Bojan Brezigar, a tudi številno občinstvo, ki se je zbralo v Gregorčičevi dvorani. Urednika Primorskega dnevnika je najprej zanimalo, v kakšnem vzdušju se je rodila znamenita sedemindeseta številka Nove revije. »V Jugoslaviji je konec sedemdesetih let vladalo napeto vzdušje,« je pojasnila torkova gostja. »Spominjam se, da smo z možem in otroci hodili v Trst ali Muenchen, zato da so lahko svobodno zadihali.« Ob povratku domov so morali knjiže, ki so jih kupili v tujini, poskriti: »To je bilo brezvezno in noro!« V takih okoliščinah je leta 1980 nastala Nova revija. Ljudje, ki so se zbirali okrog nje, so imeli intenziven odnos do družbe in sistema, nihče ni živel tja v en dan: zato so začeli razmišljati, kako bi v Jugoslavijo uvedli demokracijo. »Iskali smo dogovor s srbskimi prijatelji akademiki, a ga nismo našli, saj so bili Slovencem pripravljeni odstopiti samo kulturno avtonomijo. Kar smo mislili, smo zapisali v 57. številko Nove revije: zahtevali smo demokracijo, svobodne volitve in nacionalno pravico.« Bilo je leta 1987 in Spomenka Hribar se tistega obdobja spominja kot obdobja novega rojstva: »Nikogar se nisem bala. Kaj mi pa morejo, sem si ponavljala.« Resnici na ljubo so tisti članki dvignili oblak prahu: jugoslovanski zvezni tožilec je zahteval sodno preganjanje, njegov slovenski kolega pa na to ni pristal. »Takratna slovenska oblast ni dovolila pogroma proti nam, ampak je obdržala državniško držo.«

Brezigar je nato pogovor speljal na razpad jugoslovanske federacije. Spomenka Hribar je pojasnila, da je bilo treba iz nje oditi, ko se nobena republika ni želela pogajati o novi konfederaciji in je pos-

Energična in pokončna osebnost Spomenke Hribar je prispevala, da je bil torkov večer v klubu lekcija o etiki in vrednotah

KROMA

talo jasno, da večstrankarskega sistema ne bo mogoče uvesti samo v eni republiki. Brezigar je spomnil, da je takratni italijanski zunanji minister De Michelis Sloveniji očital, da je federacija propadla zaradi njenega nacionalizma. »Nacionalist je tisti, ki ogroža druge, je na očitke odgovorila slovenska publicistka, Slovenci pa nismo nikogar ogrožali: za razpad so krivi tisti, ki so nam hoteli odvzeti dušo.«

V skoraj dveurnem pogovoru se je Spomenka Hribar dotaknila tudi številnih drugih vprašanj: na primer nacionalne sprave, ki jo je vedno prepričano zagovarjala (»Spravna slovesnost v Kočevskem ro-

gu, na kateri sta julija 1990 spregovorila nadškof Alojzij Šuštar in predsednik Milan Kučan, nam je dala moč. Polovici slovenskega naroda pa upanje, da ne bodo več drugorazredni državljani.«), ali vprašanja slovenskega šolskega sistema. Spomenka Hribar je ogorčena, da se nekatera poglavja slovenske zgodovine sedaj namenoma izpuščajo: od tu prepričanje, da bo narod, ki ne prevzame v celoti nase svoje zgodovine, vedno nekoliko pohabljen. V slovenski družbi vidi tudi pomanjkanje nekega »temeljnega sočutja do človeškega bitja«, ki je tudi posledica dejstva, da se starši nimajo časa ukvarjati s svojimi otroci, saj so

prisiljeni delati »od jutra do sutra«. Ta ne-sočutnost se je pokazala tudi pri vprašanju izbranih in Romov, Spomenka Hribar pa je prepričana, da gre za prehodno fazo: »Upam, da bo z odhodom sedanje politične garniture odšlo tudi sovraštvo, na katerega je ta garnitura vseskozi igrala.« Pred katerimkoli »odhodom« pa bo Slovenija morala predsedovati Evropski uniji: se bo v tej vlogi znašla? »Če bodo malo bolj skromni in prijazni, kot so bili doslej, jim bo uspelo. Bojim pa se, da se bodo obnašali kot sloni v izložbi s porcelanom ...«

Poljanka Dolhar

TRST Jutri nastop mladinskega zbor

Z nastopom na celovečernem koncertu, ki ga v sodelovanju z USC-I (Unione società corali italiane) prireja Glasbena matica in Zveza slovenskih kulturnih društev, gre letošnja pevska sezona Mešanega mladinskega pevskega zbora Trst proti koncu. V tem sicer zelo natrpanem zaključnem obdobju, kjer se je zbor predstavil tako na pobudah ob dolinski Majenci, kot tudi na zaključni reviji evropskega projekta SKUPAJ v gledališču S. Pellico (v organizaciji šole Petrarca iz Trsta), so mladi pevci, ki nastopajo pod vodstvom Aleksandre Pertot dobili še eno priložnost, da se izkažejo v družbi renomiranih tovrstnih sestavov. Gre torej za dragoceno izkušnjo v sklopu Evropskega festivala mladinskih zborov, ki bo potekal v organizaciji vsedrjavne zborovske zveze USC-I v petek, 25., soboto 26. in nedeljo 27.5 v bližnjem Lignanu. Tam se bo namreč srečalo in skupaj poustvarjalo kar 18 mladinskih pevskih skupin iz severne Italije, a tudi iz Avstrije in Nemčije. Ponuja se torej priložnost, da se že na jutrišnjem koncertu zbor spoprime z raznolikimi pevskimi stvarnostmi in ustrezno zaokroži itak pestro in bogato pevsko sezono.

V petek, 25.5.2007 bo v Luteranski cerkvi (Trg Panfili, 20.30) nekakšna premiera omenjenega srečanja. Nastopali bodo, poleg naših pevcev, še zbor Liceja Petrarca (pod vodstvom Francesca Calandre) in zbor Jeuni S. Cristina iz Bocna (pod vodstvom Samuela Runggaldier). Ob istem času se bo ostalih 15 prijavljenih zborov predstavilo občinstvu v šestih koncertih širom po naši deželi. Zbori bodo namreč nastopali še v krajih Casarsa della Delizia (PN), Čedadu, Tržiču, Spilimbergu (PN), Torviscosi (UD) in kot rečeno v tržaški evangeličansko-luteranski cerkvi.

Zbor torej čaka še zadnji letošnji napor v Lignanu, kjer bodo pevci sodelovali na posameznih delavnica, ki jih bodo vodili priznani mentorji. Pevci bodo dobili priložnost, da spoznajo različno slogovne in tehnične prijeme, kar predstavlja nedvomno veliko obogatitev za slehernege pevca. V nedeljo, 27.5 bo na vrsti zaključni gala koncert; v tamkajšnji športni palači bo namreč skupaj pe- lo približno 500 mladincev, kar bo vsekakor svojevrstno doživetje. (tf)

DVA ROPA - V lekarni v Ul. Costalunga in v trgovini s kozmetiko v Ul. Baiamonti

Iz lekarne mlad ropar odnesel le sto evrov, v Ul. Baiamonti pa celo zgrehil predal blagajne

Agenti znanstvenega oddelka karabinjerjev na delu v lekarni

KROMA

Dva ropa, skoraj istočasno in eden nedaleč od drugega, prvi v Ul. Costalunga, drugi v Ul. Baiamonti. V obeh primerih pa se roparji ne bodo posebno veselili, v Ul. Costalunga so odnesli vsega skupaj okrog sto evrov, v Ul. Baiamonti pa dobesedno nič.

V lekarni v Ul. Costalunga se je mladenič nizke postave, oblečen v belo majico, predstavil okrog 19.30, ko so že zapirali. Poleg lastnice, Francesce Cappello, in uslužbenke, je bil tedaj v lekarni samo en klient. Mladenič je vprašal za konfekcijo »valiuma«, vendar je bil brez zdravniškega recepta in mu niso ustregli. Odvrnil je, da gre vprašat, če lahko nabavi kakšen drugi proizvod, in je odšel iz lekarne. Domnevajo, da je hotel počakati, da odide klient. Takoj zatem se je namreč vrnil, tokrat je v rokah imel nož.

V lekarni sta dve blagajni, prva je na očeh, za njo je videokamera, ki pa so jo sinoči že izključili, druga je na koncu pulta in ni na vidnem mestu, za njo tudi ni videokamere. Stopil je za pult naravnost proti slednji, izdrl predal in zbežal. Očividci, ki so bili tedaj na drugi strani ceste, so povedali, da je sedel v avtomobil zelene barve, ki je ravno tedaj počasi pripeljal mimo, v njem je bil mladenič z dolgimi lasmi.

V predalu pa je bilo vsega skupaj morda sto evrov. Popoldanski inkaso, 900 evrov, je namreč okrog 18.30 odnesel Mario Cappello, Francescin oče, bivši lastnik lekarne. Ko je že večerjal, ga je hči poklicala, da so imeli rop, vrnil se je. Ni skrival zadovoljstva, da se nikomur ni nič pripetilo. Vedel je tudi povedati, da so pred štirimi leti že imeli obisk tatov, tedaj so v navojnici in v šipi na izložbi naredili veliko odprtino, skozi katero so vdrl v notranjost. Dotaknili se niso ne denarja ne čekovne knjižice, odnesli pa so vse, kar je povezano z mamil, in pustili listek z zahvalo.

Ropar v Ul. Baiamonti, v trgovini s kozmetiko CAD, pa ne bo imel nobene koristi. V trgovini sta bili tedaj samo prodajalki, ena je odšla v toaleta, druga se je za trenutek oddaljila od blagajne. Ko je slišala šum, se je obrnila in zagledala mladega moškega, ki je vanjo pomeril pištolo. Obstala je kot okamenela. Neznanec, visoke postave in z bradico, ni spregovoril ene same besede. S silo je izdrl spodnji predal blagajne in odšel. V predalu je bil samo papir, tisti z denarjem je ostal v trgovini. Orožje je zatem odvrnil, bila je le strašna pištola.

DSI - V Peterlinovi dvorani

Pisatelj Zorko Simčič o svojih tržaških spominih

Avtorja (na fotografiji v sredini) sta predstavila profesorja Marija Cenda in France Pibernik

KROMA

V ponedeljek je Društvo slovenskih izobražencev gostilo pisatelja Zorka Simčiča, ki je novembra lani praznoval svoj 85. rojstni dan. Ob njegovem visokem življenjskem jubileju so v Sloveniji izšle kar tri njegove knjige. Založba Mladika iz Trsta je izdala zbirko njegovih črtic z naslovom Rimske zgodbe, ki se nanašajo na obdobje avtorjevih begunskih let v Rimu. Pri Mladiki je zbirka črtic izšla tudi v italijanskem prevodu Aleksandre Foraus.

Na ponedeljkovem srečanju je avtor spregovoril o svojih izkušnjah in doživetjih vezanih na Trst. Pisatelj je namreč doživljal Trst v raznih fazah svojega življenja. Spregovoril je najprej o povojnem Trstu do odhoda v Argentino, o Trstu, ki ga je doživljal kot emigrant v Argentini, in o stiku s Trstom, ki ga doživlja od povratka v domovino leta 1994. Simčičeva knjiga člankov in razprav, ki je lani izšla pri Družini, je po vsebini skoraj v celoti »tržaška«.

Avtorja sta predstavila prof. France Pibernik in avtorica spremne besede Rimskih zgodb prof. Marija Cenda. Prof. France Pibernik je nanizal utrinke svojih srečanj s Simčičem, ki so se začela ob koncu petdesetih let, ko je poučeval v Dobrovu, v Goriških Brdih, in je v knjigarni v Gorici zagledal revijo Meddobje, katero je urejeval Zorko Simčič. Prof. Pibernik je še opozoril, da je pripravi obširen intervju z Zorkom Simčičem, o njegovih spominih, doživetjih in o njegovih literarnih delih, med katerimi je najzanimivejša Simčičeva kratka proza. Pisal je satire in humoreske (Tragedija stoletja), drame (Zadnji akord), eseje in članke. Svoj prvi roman Prebujenje je objavil leta 1943 in zanj prejel Prešernovo nagrado mesta Ljubljane. Večji del njegovega literarnega opusa sloni na bolečih trenutkih, ki so jih doživljali slovenski emigranti. Junaki njegovih zgodb nimajo imena, kar bi lahko odražalo realno begunsko travmo. Večkulturnost in kozmopolitizem sta značilna za mnoga Simčičeva dela.

Življenjska in umetniška pot Zorka Simčiča je nenavadna in dramatično razgibana. V začetku maja 1945 je pisatelj zapustil Slovenijo in nekaj časa bil na Koroškem kot prevajalec pri angleški vojski. Nato ga je begunska pot popeljala v Rim. Iz Rima je leta 1947 prišel v Trst, kjer je začel objavljati v tržaški reviji Mlada setev. Leta 1948 pa je odšel v Argentino in tu leta 1957 zaslovel z romanom Človek na obeh straneh stene. Leta 1993 je za svoje delo prejel nagrado Prešernovega sklada.

Erik Kuret

OBČINA - Ob natečaju Trio di Trieste

Pobudnikom priznanje za deset let uspešnega dela

Župan Roberto Dipiazza je organizatorjema izrekel priznanje za desetletni uspeh natečaja

Tržaški župan Roberto Dipiazza je včeraj na županstvu uradno sprejel pobudnika mednarodnega glasbenega natečaja »Premio Trio di Trieste«, umetniško vodjo Fedro Florit in predsednika združenja Chamber Music Ettoreja Campaillo. Prestižno mednarodno tekmovanje doživlja letos deseto izvedbo. V znak priznanja je župan voditeljema je izročil plaketo in se jima zahvalil za uspeh tekmovanja, ki se ga udeležujejo glasbeniki iz 22 držav. Natečaj bo trajal do sobote, nastope udeležencev pa v teh dneh ocenjuje mednarodna žirija. Župan je podčrtal pomen uspeha natečaja, ki prinša mestu ugled in obisk stotin mladih glasbenikov iz vsega sveta. Zaključni koncert zmagovitih skupin bo v soboto, 26. maja ob 20. uri v dvorani Palatripcovich in ga bo vodil Andro Merku. Izkupiček večera bo v celoti namenjen Fundaciji Lucchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin za otroke, žrtve vojne. Poleg tega je na sporedu v ponedeljek, 28. maja še koncert v vladni palači na Trgu Zedinjenja Italije. Koncert bo izvajala izključno zmagovita skupina. Skupno se letošnjega natečaja udeležujejo petnajst dvojic klavir - violina, dve dvojici klavir - viola, trinajst dvojic klavir - čelo in sedemnajst trojic s klavirjem.

PD ROVTE KOLONKOVEC

Praznik in pokušnja vin sta tudi letos lepo uspela

V priredbi KD Rovte - Kolonkovec in s sodelovanjem Zadrúžne Kraške banke, občinske izpostave za Škedenj, Sv. Sergij in Sv. Soboto, Kmečke zveze ter tržaške pokrajine ob lepi udeležbi vinarjev in občinstva uspel 26. Praznik vina. Skupina strokovnjakov, v sklopu društva vinogradnikov iz Podlonjere, ocenila 14 vzorcev belega in črnega, za odsek najboljših vin, v sestavi; Edi Černigoj, Luciano Čandek, Ervin Gombač, Aldo Masi in Igor Poljšak, v oštevilčenih steklenicah s pokritimi imeni, strogo tajno, sestavila lestvico, na podlagi točk vsakega pokuševalca. Najboljša bela so pridelali; Kristjan Debelis, Claudio Ferrante in Berto Jakomin; priznanje; Sergij Petaros. Za črna: Kristjan Debelis, Domenico - Dino Korenika in Claudio Ferrante; priznanje; Germano Grahonja. Za odsek Spoznaš Svoje vino so spoznali svojo kapljico Fulvio Lah, Dino Korenika, Claudio Ferrante, Sergij Petaros, Kristjan Debelis, Vinicio Divo in germano Grahonja.

KRIŽ - Jutri v domu Alberta Sirka

Razstava o Justu Košuti

V soboto poimenovanje vrtca

»Da si velik umetnik dokažeš s tem, da želiš in delaš na tem, da bi bili drugi še večji.« Tako je pisal tržaški igralec in režiser Justo Košuta v svojih mislih o gledališki umetnosti, kateri je posvetil vse življenje.

Košuta se je rodil leta 1898 v Križu. Že kot gimnazijec je nastopal pri igralski skupini domačega Ljudskega odra v Križu in pri Sv. Jakobu v Trstu. Po končani gimnaziji je vstopil v dramsko šolo Milana Skrbinška v Trstu in Marije Vere v Ljubljani. Od jeseni 1925 do septembra 1927 je režiral, igral in vodil Ljudsko gledališče v Trgovskem domu v Gorici. Zaradi fašističnih preganjanj se je nato moral izseliti v Jugoslavijo. Kljub temu pa se njegova gledališka dejavnost ni prekinila, saj je ustanovil in vodil dramski skupini Soča in Is-tra, s katerima je gostoval po Sloveniji in Jugoslaviji, tudi v Zagrebu in Beogradu. Sledila je od leta 1934 do leta 1941 zaposlitev v mariborskem gledališču. Z vrnitvijo v Trst v povojnem času je sodeloval pri prerodu Slovenskega narodnega gledališča za Trst in slovensko Primorje. V tržaškem gledališču je deloval kot igralec in režiser (nastopil je tudi v glavni vlogi Hlapca Jerneja v otvoritveni produkciji) ter je opravljal še tajniške posle. Od februarja 1949 do poletja 1956 je Košuta režiral, igral in vodil Ljudski oder v Trstu, istočasno pa je

GLEDALIŠKI
IGRALEC JUSTO
KOŠUTA

postal duša kulturnega delovanja v številnih prosvetnih društvih na Tržaškem.

V soboto bodo poimenovali kriški vrtec po njem, na predvečer poimenovanja, jutri, 25. maja ob 20.30 pa bo v domu Alberta Sirka odprta razstava »Moja knjiga«, ki jo prireja Slovensko stalno gledališče na pobudo SKD Vesna iz Križa. Gradivo iz družinskega arhiva je priskrbel hči igralca Soča Košuta Hafner, ki je bila tudi glavna pobudnica in avtorica zasnove razstave, katere koordinacijo in realizacijo je prevzelo Slovensko stalno gledališče s sodelovanjem Slovenskega gledališkega muzeja iz Ljubljane. Oblikovanje razstave je bilo poverjeno fotografiji Agnese Divo. O življenju in delu Justa Košute bo ob tej priliki spregovorila dr. Bogomila Kravos, ki je s svojim strokovnim svetovanjem pripomogla k realizaciji tega dogodka.

TRST

Predavanje združenja diabetikov

Tržaško združenje diabetikov je imelo v torek popoldne na svojem sedežu v U. S. Nicolò zanimivo predavanje, posvečeno očesnim obolenjem, ki se pojavljajo tudi pri diabetikih.

Predavatelj je bil profesor Giuseppe Ravalico, direktor Kliničnega centra za ophthalmologijo, ki je najprej spregovoril o retinopatiji in vseh pojavih, ki so z njo povezani, nato pa podal obširen pregled novih načinov zdravljenja oči, ki zadevajo tudi osebe s to boleznijo. Z diapozitivi je nato prikazal razna očesna obolenja in načine zdravljenja.

Bogata diskusija je sledila predavanju, na katero je predavatelj zelo podrobno odgovarjal. Za strokovno in zanimivo predavanje se mu je, v imen združenja, zahvalil predsednik Glavnega odbora Giorgio Laus, številni udeleženci pa so se poslovili z glasnim ploskanjem. (N.L.)

GLASBENI SPLETI - V okviru koncertne in abonmajske sezone Glasbene matice

Gostovanje Ljubljanske Opere z Nabuccom Giuseppeja Verdija

Zbor in orkester SNG Opera in balet Ljubljana vodi dirigent Igor Švara - V soboto v Kulturnem domu v Trstu

Utrinek s predstave Nabucco v postavitvi SNG Opera in balet Ljubljana

Koncertni niz Glasbeni spleti, ki ga prireja Glasbena matica, se bliža slavnostnemu zaključku uspele sezone zanimivih glasbenih večerov s priznanimi izvajalci, med katerimi izstopata dve gostovanji SNG Opera in balet iz Ljubljane: balet Romeo in Julija na goriškem odru gledališča Verdi in Verdijeva opera Nabucco, ki bo na sporedu v soboto v Kulturnem domu v Trstu.

Opera Nabucco ima posebno mesto v Verdijevem opusu, saj predstavlja prvi, velik uspeh mladega skladatelja po težkem življenjskem in delovnem obdobju. Libreto Temistocleja Solere, ki mu ga je predlagal impresarij Merelli, govori o suženjstvu Hebrejcev v času asirske okupacije in o ljubezni med hebrejskim plemičem Ismaelejem in hčerjo asirskega kralja Nabucodonosorja Feneno.

Opera, ki je bila prvič izvedena leta 1842 v milanskem gledališču La Scala, je dosegla zmagoslavni uspeh in je zaradi vsebine postala simbol italijanske domoljubne želje po osvoboditvi od tuje vlade. Režiser ljubljanske uprizoritve Günther Lohse je o svojem tolmačenju opere dejal, da gre za »utopično vizijo človeške podobe vladarja vsega sveta. Ta opera rzali problematiko, ki ni vezana na čas. Hrepenenje ljudi po boljšem svetu se sočja z večnim svarilom.«

Soliste, zbor in orkester bo vodil dirigent tržaškega izvora Igor Švara, potomec znamenite družine glasbenikov iz Ricmanj. Sin slovenskega dirigenta, skladatelja in pedagoga Danila Švare, je dopolnil študij glasbe na ljubljanski Akademiji in se nato izpopolnil pod mentorstvom Kurta Masurja v Leipzigu. V ljubljanski operi se je zaposlil na začetku sedemdesetih let kot baletni in operni korepetitor, nato je postal stalni dirigent in je v obdobju 1993-1995 opravil funkcijo v.d. direktorja in umetniškega vodje. V svoji karieri je dirigiral preko sedemdeset opernih in baletnih del in je prejel več nagrad za umetniške dosežke.

V zasedbi lahko zasledimo več priznanih osebnosti slovenske operne scene. Protagonisti opere bodo učenec Marijane Lipovšek, baritonist Marko Kobal (Nabucco), tenorist Jure Kušar (Ismaele), argentinski basist Juan Vasle (Zaccaria), ki je od leta 1990 solist ljubljanske Opere, mednarodno priznana sopranistka Ana Pucar Jerič (Abigaille) in Elena Dobravec (Fenena).

Opero bodo izvedli v izvorni italijanski in slovenski nadnapisi v prevodu Sonje Berce.

Vstopnice so že na voljo pri blagajni Slovenskega stalnega gledališča vsak dan od ponedeljka do petka z urnikom 10-13/ 17-20 (brezplačna telefonska številka 800214302). Mladina do 26. leta starosti, odrasli od 65. leta dalje in abonenti SSG-ja imajo pravico do 20% popusta. Goriški abonenti in gledalci bodo lahko izkoristili brezplačni organizirani prevoz z avtobusom.

KNJIGE Iztok Geinster: Stol za enega

Stolu za enega človeka, pomenljivo pojasnjuje Iztok Geinster, sklicujoč se na razlago v Pletersnikovem slovarju, se reče tudi sám. Kanec domišljije za priprtimi vekami pokaže, da na tem stolu sedi samotni človek, ki bolj ali manj molče opazuje dogajanje pred seboj.

Ta samotni opazovalec je vedno isti in obenem vedno nekdo drug. Tik pred njim in še večkrat njemu samemu se dogajajo reči, v katere so vpletena skrivnostna dekleta in ženske. Nekatere nimajo niti imen, vse pa so le skicirane in razen posameznih detajlov postavljene v nejasnih obrisih pred še manj razpoznavno prostorsko ozadje. V vrsti teh bežnih srečanj se niti ne utegnejo splesti globlje vezi; redkobesedni avtor več nakaže kot razkaže in radovednemu bralcu prepusti, ali si bo morda poleg njega še sam postavil svoj sám. Ta tiho opazoval in prisluškoval. Tukajšnja kratka proza pisatelja, čigar ustvarjalni staž sega že v davno obdobje avangardističnega oho-ja, v zadnjih letih pa se kot prepičan zagovornik nara-ve bolj kot z literaturo izpostavlja z angažirano esejistiko, je prav zaradi svoje nedorečenosti in neizrečenosti vabljivo dražljiva. V njej se prepletajo odpiranje in zapiranje, iskanje, prepoznavanje, približevanje in vnovično oddaljevanje protagonistov v prostoru in na koncu nekaterih kratkih zgodb tudi v času: »Naslednjo soboto ..., naslednji teden ..., čez leto dni ..., nekaj let kasneje ...«

Vedno znova gre za trenutek, za niz posameznih trenutkov, ko se – ali pa tudi ne – ob malo besedah zgodi vse, kar se ima zgoditi med dvema človekoma, tu in tam tudi med tremi ali štirimi. Zraven, pravzaprav čisto v ospredju, je vedno vsaj ena ženska, ki bodisi že s svojo navzočnostjo bodisi z dejavnim ravnanjem poskrbi, da se v zgodbo prikrade pridih erotične vznemirljivosti. Ta se sprosti s strastno potešitvijo ali, še večkrat, in vsem lepem uplahne, zbledi, se razblini – in že se neizpolnjeno pričakovanje prevesi v novo zgodbo.

I. Ilich

LJUBLJANA - Zadnja premiera Drame v letošnji sezoni

Po dolгих letih zopet Cankarjeve Romantične duše

Predstava Romantične duše, prvo dramsko besedilo izpod peresa Ivana Cankarja, sporoča, da je potrebno ponovno pridobiti vero v prihodnost, v utopijo, v to, da lahko bistvo stvari spremenimo in da ne živimo v edinem mogočem, idealnem svetu. Čas je, da se ponovno pojavijo iluzije in hrepenjenja, je na včerajšnji novinarski konferenci povedal režiser Sebastijan Horvat in dodal: »Zanimalo nas je, kaj bi imel Cankar povedati danes?« Zadnja premiera v aktualni sezoni Drame bo v soboto, 26. maja, ob 20. uri. »Predstava se odpre z nadčlovekom in novim človekom, ki ga predstavlja odvetnik in državni poslanec dr. Mlakar. Slednji skuša izstopiti iz družbe. Brez boga, brez kakršnih koli drugih vrednostnih sistemov, skuša vzpostaviti svojo lastno etiko v tem svetu. Mimo politike, mimo vseh zakonov, slediti skuša zgolj samemu sebi,« je razložil Horvat.

Romantične duše verjamejo v utopijo, v večno ljubezen, v stvari, za katere vemo, da imajo kratki rok trajanja, za katere vemo, da so nemogoče.

To se kaže tudi skozi radikalno odločitev glavnega junaka, da izstopi iz sveta, ki mu nudi varnost, je še dejal režiser. Ravnatelj SNG Drama Ljubljana Janez Pipan je besedilo označil kot »absolutno dovršen, jasen, moderen, kozmopolitski in za slovensko gledališče zelo pomemben tekst«.

Horvat je dodal, da besedilo jezikovno in stilistično sicer ni na nivoju Cankarjevi kasnejših del, a ga ravno ta nepopolnost in surovost delata posebnega in tako aktualnega. Kot je povedala Nataša Matjašec, ki v drami igra Mlakarjevo ljubico Olgo, je ustvarjalce pri postavitvi prestave zanimala predvsem »demitizacija Cankarja«, kot smo ga poznali doslej. Želeli smo ga detabuizirati, oklestiti ter v telesnosti in čustvovanju približati današnjemu času,« je razložila. Cankarjeva prva drama je žanrs-

ko izredno raznolika, vsebuje elemente komedije, drame, meščanske drame, tragedije in predstavlja, tako dramaturg Krištof Dovjak, temelj kasnejšega Cankarjevega opusa, h kateremu se je pisatelj ves čas vračal. Dovjak je ocenil, da se skozi tekst Cankar kaže kot izjemen poznavalec in analitik, ker se spopada s filozofijo, analizo družbe, gledališko umetnostjo in analizira romantiko kot umetnostno smer.

Pisatelj nas v tem besedilu popelje »po strnišču politike, po topli gredi družine, po travniku iskrene ljubezni in pa po poljih prijateljstva, naivnosti, neiskrenosti in izdaj ter hkrati po črnem humusu neuresničenih želja, izjalovljenih načrtov, padcev in vzponov,« je še povedal Dovjak.

Drama Romantične duše v ospredje postavlja teme odpovedi in izstopanja, hkrati pa se dotika pojma svobode, kot največje odgovornosti.

Romantične duše je Cankar napisal leta 1897, ko je bil še študent. Tekst je bil namenjen takojšnji uprizoritvi, a so se ga otepali tako takratno Narodno gledališče, kot tudi revija Ljubljanski zvon in celo njegov zasebni založnik. Krstno uprizoritev je drama doživela leta 1922 v režiji Ferda Kozaka, kasneje pa so jo postavili še dvakrat, leta 1972 v Celju v režiji Dušana Mlakarja ter v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu leta 1992 pod režiserskim vodstvom Vinka Moederndorferja, je povedal Pipan.

V vlogi dr. Mlakarja bo nastopil Uroš Fuerst, Mlakarjevega bivšega koncipienta bo odigral Marko Mandič, njegovo ženo Barbara Cerar, rejenko Mlakarjevih Pavlo Zarnikovo pa Saša Mihelčič. Scenografijo je oblikovala Petra Veber, kostumografijo Belinda Radulović, glasbo pa je prispeval skladatelj Drago Ivanuš. (STA)

3 kolesa +
3 kolutne
zavore =
+ 20%
ZAVORNE
MOČI.

a. m. motori

ulica Trieste 225/2, Gorica
Tel. 0481.523060 - faks: 0481.524022
e-mail: am.motori@dealer.piaggio.net

Dve kolesi spredaj, eno zadaj: poskusil boš do danes neponudeni užitek za krmilom in izredno varne vozne lastnosti. Revolucionarna vodljivost ti omogoča vso zabavo dvokolesnika, istočasno pa ti zagotavlja izredno stabilnost.

Pridi na ogled in testno vožnjo

SSANGYONG - Iz Koreje prihaja pravi crossover

Actyon je grdi raček, vožnja z njim pa je zabavna

Špičast nos in visok zadek - Presenetljivo majhen prtljažnik

Ja, kaj bi rekli, SsangYongov actyon gotovo ni lep, še več, lahko bi celo rekli, da je njegova oblika prav neskladna, ampak, actyon je prvi crossover, ki kroži po naših cestah, za naslednjega bo treba še nekaj časa počakati, in bo Beemvejev X6, ki pa bo gotovo večji in nedvomno dražji.

Prednje luči so neke mešamica med trikotnimi in okroglimi, nos ima špičasto obliko, ki ne more neopazno mimo vas, streha se skoraj kupejevsko spušča proti zadku, iz česar je jasno razidno, da je bil predhodnik tega kombija(?) ali kupeja (?), pravzaprav pick-up, ki še vedno živi kot actyon sport. Torej križanec- crossover, ne tič ne miš, a kljub vsemu s svojo privlačnostjo. Predvsem zato, ker lahko vozi po asfaltu ali po makadamu ali pa tam, kjer niti enega niti drugega. Predstavljajte si torej kupe, s katerim lahko rijete po največjem blatu in boste imel actyon.

Zadek je visok in človek bi sodil, da je v njem ogromen prtljažnik, pa tudi to ni res. Prtljažnik je skoraj neobogljjen za tako velik avto, ker zadnja prema, diferencial pa še rezervno kolo jemljejo toliko prostora, da je v prtljažniku praznine komaj za nekaj več kot 300 litrov. Poleg tega je prag postavljen tako visoko, da je nakladanje prtljage težavno delo. S podiranjem zadnjih sedežev ne boste mnogo pridobili. Prtljažnik se odpira z daljšim pritiskom na Ssangyongov logotip v zadku, ali pa seveda s ključem.

V notranjosti pa je čisto dovolj prostora za štiri še kar zajetne osebe. Sedeži so dokaj udobni, voznikov delovni prostor je prostoren, sedenje visoko in pregledno, manj posrečen pa je dizajn, izbira materialov in občutek, da je vse to sestavljeno skupaj skoraj po naključju.

Pod motornim pokrovom je postavljen 4-valjni 2-litrski turbodizel s skupnim vodom, intercoolerjem in napredno elektroniko in razen tresenja, ko je hladen, nimamo večjih pripomb. Zmore 141 KM pri 4000 obratih in največji navor 310 Nm pri 1800 vrtljajih. Sicer se skoraj dva in pol tonsko vozilo primerno zoperstavlja njegovi moči, vseeno pa motor poskrbi za dosti dinamike, tudi zavoljo kratko preračunanega menjalnika. Še zlasti kratka je prva prestava, v kateri motor zelo hitro doseže visoko število vrtljajev, kar pri speljavanju ni vedno prijetno. Petstopenjski menjalnik je premalo natančen in počasen. Moč prenaša na zadnji kolesni par, s preklpom stikala pa prestavimo v štirikolesni pogon, po želji tudi z reduktorjem

SsangYongov actyon je serijsko opremljen s sistemi ABS, EBD, ESP pa tudi s sistemom HDC, ki samodejno nadzira hitrost spuščanja po klancu, kar je v primeru zelo strmih ali spolklih klancev vozniku v veliko pomoč.

Actyon je dolg 4,45 m, širok 1.88 m, visok pa 1,74 m, zavore so spredaj in zadaj, Obave so spredaj neodvisne, zadaj pa temeljijo na togi premi. Samo podvozje je neprepričljivo in ob nagibanju je tu še poplesavanje zadka ob preveč luknjasti podlagi. Kot vsa visoka vozila, se actyon v ovinkih precej nagiba, česar se je pač treba naučiti, nikakor pa ne vpliva na lego na cesti, ki je še kar zadovoljiva.

Cena actyona s štirikolesnim pogonom in petstopenjskim ročnim menjalnikom znaša nekaj več kot 28 tisoč evrov.

Ivan Fischer

Marsikdo bo nad
actyonovo
zunanostjo zavihal
nos

Actyon v »akciji«
kaže, kar zna

RENAULT Skrb za varstvo okolja

Renault predstavlja novo oznako »Renault eco2«, katere namen je kupce seznaniti s svojo zavemo, da jim bodo kot del prispevka k ohranjanju okolja ponujali ekološka in ekonomična vozila.

Vozila Renault eco2 izpolnjujejo tri poglobitve okoljske standarde: izdelana so v tovarni z okoljskim certifikatom ISO 14001, njihov izpust CO2 ne presega 140 g/km (oziroma so prilagojena za uporabo bio goriv) in poleg tega, da jih je 95 % možno reciklirati na koncu življenjske dobe, je vsaj 5 % plastike v njih že reciklirane.

BMW - Doslej so prodali več kot pol milijona SUV

Novi X5 kljub prenovi prepoznaven

Motorno paletu sestavljajo trije agregati

Dejstvo je, da je BMW z več kot 580.000 prodanih X5 dosegel odličen uspeh, zato jim je sedaj verjetno vseeno, ali so bili na začetku popolnoma prepričani ali pa je le njihov tržni oddelek dobil povišico. Po treh bolj ali manj kozmetičnih prenovah se je oznaka X5 preselila na popolnoma nov avto.

Pri sami obliki Bavarci niso šli v skrajnosti, saj novega X5 na cesti takoj prepoznamo. Izrazita karoserijska črta na boku, sedaj nekoliko spremenjena (sicer že kar znamenite) »ledvičke« na maski, zadaj pa manj strmo padajoča linija, kot smo bili vajeni pri prejšnji različici. Motorno paletu za zdaj sestavljajo trije agregati.

Pri samih oznakah ne boste opazili sprememb, ampak motorji so ne glede na to nekoliko dodelani. Za naš trg bo verjetno najzanimivejši trilitrski turbodizelski motor, ki sedaj zmore 235 KM in kar 520 Nm največjega navora. V ponudbi bencinskih agregatov sta za zdaj dva motorja. Trilitrski šestvaljnik je glede na predhodnika obogaten z 18 odstotkov več moči, najmočnejšo različico pa poganja že dobro znan osemvaljnik s 355 KM, ki je tudi nekoliko dodelan.

Zunanost X5 se ni
bistveno
spremenila

Guštin snc
SERVICE PARTNER
OBRTNA CONA "ZGONIK" - Ul. Proseška Postaja, 29/a - Tel. 040.225343 | e-mail: assitenza@gustin.autogerma.it

**V PRIMERU OKVARE VOZILA
VAM NUDIMO BREZPLAČNO
AVTOVLEKO DO NAŠEGA SERVISIA**

jasno

zmerno oblačno

oblačno

rahel dež

zmeren dež

močan dež

nevihte

veter

megla

rahel sneg

zmeren sneg

močan sneg

topla fronta

hladna fronta

okluzija

izobara

C središče ciklona

A središče anticyklona

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Proti nam pritekajo šibki severni tokovi. Jutri bo začel prirediti postopno bolj vlažen in nestanovitni jugozahodni zrak.

Nad Evropo je obsežno območje enakomernega zračnega pritiska. Oslabljen hladna fronta se pomika čez Ukrajino in Rusijo. Od severovzhoda doteka nad naše kraje razmeroma tople in vlažne zračne mase.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 05.25 in zahaja ob 20.39
Dolžina dneva 15.14

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 13.09 in zahaja ob 02.09

PLIMOVANJE
Danes: ob 1.45 najnižje -14 cm, ob 5.53 najvišje -6 cm, ob 11.22 najvišje -24 cm, ob 18.53 najvišje 42 cm.
Jutri: ob 2.04 najnižje -25 cm, ob 7.24 najvišje 0 cm, ob 12.23 najvišje -21 cm, ob 19.21 najvišje 45 cm.

BIOPROGNOZA
Vremensko občutljivi ljudje bodo občasno imeli z vremensko povezano težavo, po nekaterih nižjih bo prehodno počutje poslabšalo tudi občutek soparnosti.

MORJE
Morje skoraj mirno, temperatura morja 21,3 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	24	2000 m	11
1000 m	19	2500 m	8
1500 m	14	2864 m	5

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Dopoldne bo pretežno jasno ali zmerno oblačno. V popoldanskih urah se bo predvsem v gorah povečala oblačnost in bodo možne krajevne nevihte. Pihali bodo šibki krajevni vetrovi.

Na Primorskem bo delno jasno, drugod spremenljivo oblačno. Predvsem v vzhodni polovici Slovenije bodo še krajevne nevihte. Najnižje jutranje temperature bodo od 12 do 16, na Primorskem okoli 18, najvišje dnevne od 24 do 29, na Primorskem do 31 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Dopoldne bo pretežno jasno, v popoldanskih in večernih urah se bo predvsem v predalpah in v Alpah povečala oblačnost in bodo nastajale nevihte, lahko močne. Ob morju bo zapihal zmeren južni veter. V nižinah bo v popoldanskih urah soparno.

V petek in soboto se bo nadaljevalo spremenljivo vreme s krajevnimi padavinami, deloma nevihtami.

TOLMEČ 12/28
TRBIŽ 11/27
CELJE 13/26
PTUJ 15/25
M. SOBOTA 15/26
CELJE 14/26
N. MESTO 15/26
ZAGREB 17/26
TRZIC 12/26
KRANJ 16/27
LJUBLJANA 16/27
KOČEVJE 19/30
ČRNOMELJ 18/30
POSTOJNA 14/26
N. GORICA 19/31
GORICA 19/34
TRST 22/29
PORTOROŽ 18/30
UMAG 19/30
OPATJUA 19/30
PAZIN 19/30

GRADEC 15/26
CELJE 13/26
PTUJ 15/25
M. SOBOTA 15/26
CELJE 14/26
N. MESTO 15/26
ZAGREB 17/26
TRZIC 12/26
KRANJ 16/27
LJUBLJANA 16/27
KOČEVJE 19/30
ČRNOMELJ 18/30
POSTOJNA 14/26
N. GORICA 19/31
GORICA 19/34
TRST 22/29
PORTOROŽ 18/30
UMAG 19/30
OPATJUA 19/30
PAZIN 19/30

ŠRI LANKA 5.6.
732€
Hotel 4*
14 dni, polpenzion, letalo iz Münchna

TURČIJA 13.6.
355€
Hotel 3*
7 dni, polpenzion, letalo iz Ljubljane

TAJSKA 1.6.
1.033€
Hotel 4*
14 dni, polpenzion, letalo iz Münchna

KRETA 9.6.
219€
Hotel 2*
7 dni, zajtrk, letalo iz Ljubljane

NOVA GORICA
Kidričeva 20
tel: +386 5 333 42 43

SEŽANA
Partizanska 37a
tel: +386 5 734 14 10

KOPER
Pristaniška 2
tel: +386 5 627 84 10

LastMinuteCenter® ILIRIKA TURIZEM d.o.o. - Ljubljana, Slovenska cesta 51 in 27 - Telefon: 01/234 88 88, 244 55 55

www.lastminutecenter.si

LONDON - Letno poročilo Amnesty International o kršitvi človekovih pravic

Vojna proti terorizmu razdelila svet

Slabo zasnovane protiteroristične strategije niso prispevale veliko k zmanjševanju grožnje nasilja, so pa prizadele vladavino prava - Kršitve tudi v 26 članicah EU

LONDON - Strahovi, ki jih je vzbudila vojna proti terorizmu, čedalje bolj delijo svet, medtem ko se zaradi diskriminacijskih protiterorističnih strategij zahodnih držav poglablja prepada med muslimani in nemuslimani, ugotavlja Amnesty International (AI) v svojem letnem poročilu o stanju človekovih pravic po svetu v letu 2006.

Poročilo obravnava zlorabe človekovih pravic od Kitajske do ZDA, posebno pozornost pa namenja nasilju nad ženskami in mučenju. »Politika strahu napaja spiralo zlorab človekovih pravic, v kateri ni sveta nobena pravica in varen nihče,« je v uvodu v 320 strani dolgo poročilo zapisala generalna sekretarka AI Irene Kahn. Pet let po terorističnih napadih na ZDA 11. septembra 2001 je administracija ZDA v letu 2006 svet obravnavala kot »velikansko bojno polje v svoji vojni proti terorizmu« ter nekažnovano mučila, aretirala, samovoljno pridrževala, mučila in prevažala zapornike iz enega tajnega zapora v drugega.

Slabo zasnovane protiteroristične strategije so le malo prispevale k zmanjševanju grožnje nasilja ali k zagotovitvi pravice za žrtve terorizma, močno pa so prizadele človekove pravice in vladavino prava po vsem svetu. Pa vendar so ZDA neskesane glede globalne mreže zlorab, ki so jo vzpostavile v imenu boja proti terorizmu. Požvižgajo se na nesrečo tisočih zapornikov in njihovih družin, na škodo, ki so jo prizadeli vladavini prava in na uničenje lastne moralne avtoritete, ki je dosegla najnižjo stopnjo doslej, pravi Kahnova. ZDA so krive tudi »osupljivo brezsrčne« hipokrizije, saj trdijo, da promovirajo človekove pravice, medtem ko poudarjajo kršitvo mednarodno pravo, še poudarja AI.

Težak davek v človekovih pravicah

Ameriški predsednik George Bush je ob podpori britanskega premiera Tonyja Blairja zasnoval svetovno »vojno proti terorizmu«

ANSA

in mednarodnem pravu je zahtevala tudi »zgrešena vojaška avantura v Iraku«, kjer iraške varnostne sile še prispevajo h kršitvam, namesto da bi jih preprečevale. Iraški sodni sistem je boleče neupravičen, medtem ko so bile v letu 2006 še vedno prisotne najhujše prakse režima nekdanjega iraškega predsednika Sadama Huseina - mučenje, nepoštena sojenja, smrtna kazen in nekažnovana posilstva, opozarja poročilo.

Zlorabe človekovih pravic s strani varnostnih sil je sicer AI zabeležil v 102 državah sveta, druge kršitve pa v 153 državah, med njimi tudi v Sloveniji. Z izjemo ene članice - Luksemburga - so med kršiteljicami vse članice Evropske unije, je ob predstavitvi poročila v Ljubljani povedala generalna sekretarka AI Slovenije (AIS) Nataša Posel. Kršitve človekovih pravic v Evropi segajo zlasti na področja protiterorističnega delovanja, rasizma in

diskriminacije ter azila in migracij, so povedali na AI Slovenija, izpostavili pa so tudi sokrivdo evropskih držav v ugrabitvah ameriške obveščevalne agencije CIA.

Sicer pa v AI opazajo, da do večine najhujših kršitev človekovih pravic prihaja na območjih konfliktov. Številne kršitve so tako zabeležili v Iraku, Afganistanu in v Darfurju, ki so ga v organizaciji označili kot »krvavečo rano na vesti sveta«. AI ostro graja sudansko vladno, ker ni

razorožila milic džandžavidov in ker ne kaznuje zločinov nad prebivalstvom Darfurja.

Med konflikti, v katerih so zabeležili številne kršitve človekovih pravic, AI izpostavlja tudi lansko vojno med Izraelom in libanonskim Hezbolahom. Mednarodna skupnost se je ob tej vojni osramotila, menijo v AI, saj je trajalo več tednov, preden je zbrala voljo, da je v konfliktu, ki je zahteval 1200 civilnih žrtev, pozvala k premirju. Civilisti so nosili tudi težo posledic naraščajočega izraelsko-palestinskega nasilja, v katerem je v letu 2006 umrlo trikrat več Palestincev kot prejšnje leto, število izraelskih žrtev pa se je prepolovilo.

Velik problem na območjih konfliktov je nekažnovanost kršitev človekovih pravic, opozarja Khanova. »Nobeno premirje ne bo vzdržalo in noben političen proces na Bližnjem vzhodu ne bo uspel, če ne bo rešeno vprašanje nekažnovanosti za zločine in če ne bo dana prioriteta človekovim pravicam in varnosti prebivalstva,« je poudarila.

Poročilo ni prizaneslo niti Rusiji, ki jo AI obtožuje, da zatira drugače misleče, pritiska na medije in muči zapornike. Umor kritične novinarka Ane Politkovske je poslal »ledeno« sporočilo o nevarnostih, s katerimi se v Rusiji soočajo tisti, ki si drznejo odkrito spregovoriti, piše v poročilu, ki zanika tudi trditve Moskve, da je na Severnem Kavkazu vzpostavila red. Izvensodne usmrtnice, izginotja in ugrabitve, mučenje in samovoljne aretacije so tam še vedno pogoste, trdi AI.

Represije nad zagovorniki človekovih pravic so v poročilu obtožili tudi Kitajsko, Iran in Egipt, med možnimi grožnjami svobodi govora pa je omenjen tudi novi protiteroristični zakon v Veliki Britaniji. (STA)